NN 120/2018 (31.12.2018.), Presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske poslovni broj: UsII-150/18-6 od 30. studenoga 2018.

VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

2436

PRESUDA

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga Suda Fedore Lovričević-Stojanović, predsjednice vijeća, Dijane Vidović i Gordane Marušić-Babić, članica vijeća te više sudske savjetnice Blaženke Drdić, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9, kojega zastupa opunomoćenica Irena Brezovečki, dipl. iur. temeljem generalne punomoći broj: Su-511/2013, protiv tuženika Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti (HAKOM), Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9, uz sudjelovanje zainteresirane osobe Općine Lećevica, koju zastupa opunomoćenica Katja Jajaš, odvjetnica u Rijeci, Trg 128. brigade Hrvatske vojske 4, radi utvrđivanja infrastrukturnog operatora i određivanja naknade za pravo puta, na sjednici vijeća održanoj 30. studenoga 2018.

presudio je

I. Odbija se tužbeni zahtjev za poništenje rješenja Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, klasa: UP/I-344-03/17-11/121, urbroj: 376-10-18-25, od 13. ožujka 2018.

II. Ova presuda objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

Osporenim rješenjem utvrđeno je da je tužitelj infrastrukturni operator za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu izgrađenu na nekretninama, i to na česticama navedenim u izreci toga rješenja u k.o. Divojevići, k.o. Kladnjice, k.o. Lećevica, sve k.o. Radošić, koje su u vlasništvu zainteresirane osobe – Općine Lećevica (točka I. izreke). Točkom II. izreke toga rješenja utvrđeno je da elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu iz točke I. čine trase kabelske kanalizacije koje zauzimaju ukupnu dužinu od 50.091,76 m. Točkom III. izreke utvrđeno je da je visina naknade za pravo puta za nekretnine iz točke I., koju je Hrvatski Telekom d.d. obvezan plaćati Općini Lećevica, iznosi 374.306,09 kn godišnje, a obveza plaćanja naknade teče od 27. veljače 2017. Rok za plaćanje naknade za prvu i drugu godinu je 8 (osam) dana od primitka ovoga rješenja.

Tužitelj je protiv rješenja tuženika podnio tužbu iz svih zakonom propisanih razloga. Nastavno u tužbi pobliže opisuje kronologiju događaja i postupanje tuženika u postupku po zahtjevu zainteresirane osobe za utvrđivanje infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (u daljnjem tekstu: EKI). U bitnome navodi da je tuženik osporenim rješenjem zainteresiranu osobu proglasio vlasnikom i upraviteljem, a time i ovlaštenikom naknade za pravo puta i za čestice koje nisu u njenom vlasništvu. Poziva se na prethodnu presudu Visokog upravnog suda poslovni broj: UsII-132/17 od 13. prosinca 2017., kojom je Sud poništio rješenje tuženika od 17. svibnja 2017., naznačivši, između ostaloga, da je tuženik pogrešno utvrdio da bi se sve nekretnine, za koje je utvrđena obveza tužitelju plaćanja naknade za pravo puta, nalazile u vlasništvu, odnosno pod upravom Općine Lećevica (dalje u tekstu: Općina), budući da isto nije potkrijepljeno dokazom o vlasništvu nekretnina odnosno dokazom iz kojeg proizlazi da je navedena Općina upravitelj općeg dobra. U osnovi smatra kako nije nedvojbeno utvrđeno da bi sve nekretnine nalazile u vlasništvu Općine i to tijekom cijeloga vremenskog razdoblja za koje joj je priznato pravo na naknadu. Naime, u trenutku zaprimanja zahtjeva od 27. veljače 2017., Općina nije bila vlasnik neke od nekretnina za koje joj se sada osporenim rješenjem priznaje naknada retroaktivno, od dana zaprimanja njena zahtjeva. Napominje kako za pravilnu primjenu odredbe članka 28. stavka 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama (»Narodne novine«, broj 73/08., 90/11., 133/12., 80/13., 71/14. i 72/17. – u daljnjem tekstu: ZEK) nije mjerodavno faktično već zemljišnoknjižno stanje. Naglašava kako je jedino obavljanjem uvida u povijesni zemljišnoknjižni izvadak moguće utvrditi da je Općina za sve nekretnine obuhvaćene osporenim rješenjem bila doista vlasnik na dan 27. veljače 2017. i da je to ostala sve do dana donošenja rješenja od 13. ožujka 2018.

Tužitelj iskazuje kako je tuženik priznao Općini pravo na naknadu za razdoblje od 27. veljače 2017. pa nadalje na niz nekretnina za koje Općina uopće nije bila postavila zahtjev te ih sve taksativno navodi. Tužitelj posebno skreće pažnju Sudu na postupanje tuženika u odnosu na određivanje obveze tuženiku na naknadu za pravo puta na nerazvrstanim cestama, jer prema članku 101. stavku 2. Zakona o cestama (»Narodne novine«, broj 84/11., 22/13., 54/13., 148/13. i 94/14., dalje u tekstu: ZC), na nerazvrstanoj cesti nije moguće zasnovati nikakvo drugo pravo, osim prava služnosti i prava građenja. U odnosu na nerazvrstane ceste, za utvrđivanje nositelja prava vlasništva, nužno je potrebno utvrditi da je riječ upravo o toj vrsti nekretnine kako bi se isključila dvojba o stjecanju prava vlasništva na istoj. Napominje da je ovakvo mišljenje zauzeo Visoki upravni sud RH u presudi posl. broj: UsII-8/17. Iznosi primjer za zk.č.br. 1101 i druge, upisane u zk.ul.br. 59 k.o. Divojevići iz kojega je vidljivo da je vlasnik navedenih nekretnina Republika Hrvatska, a nije vidljivo eventualno postojanje nerazvrstane ceste. Konačno, tužitelj smatra da tuženik nije utvrdio pravo stanje stvari pa je počinio povredu članka 28. stavka 4. i 6. ZEK-a. Time je tuženik, osim pogrešne primjene materijalnog prava povrijedio i načelo utvrđivanja materijalne istine.

Predložio je stoga Sudu da tužbeni zahtjev usvoji i poništi rješenje tuženika.

Na temelju članka 32. Zakona o upravnim sporovima (»Narodne novine« 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. i 29/17., u daljnjem u tekstu: ZUS), tuženik i zainteresirana osoba pozvani su dostaviti odgovor na tužbu.

U odgovoru na tužbu tuženik u cijelosti prigovara svim navodima tužbe. U prvom redu ističe kako nije dvojbeno da bi se sve čestice obuhvaćene u točki I. izreke osporavanog rješenja doista nalazile u vlasništvu podnositelja zahtjeva (ovdje zainteresirane osobe) tijekom cijelog vremenskog razdoblja za koje se istome priznaje naknada. Tuženik smatra da je u provedenom postupku pravilno utvrđeno činjenično stanje i to temeljem dokaza koje je upravo tužitelj dostavio uz spis (geodetski elaborat katastra vodova za cjelokupnu EKI, za trase kabelske kanalizacije, trase kabela u zemlji bezkabelske kanalizacije i trase nadzemnih kabela na cijelom administrativnom području podnositelja zahtjeva te popunjenu Tablicu 1 u kojoj su navedeni popis katastarskih čestica te vlasnika tih čestica i površina koje uzima EKI razvrstana po vrstama nekretnina, izvatke iz zemljišnih knjiga te kompletan elaborat za pravo puta), a koje činjenice je potvrdio i podnositelj zahtjeva. Pritom se tuženik poziva na sudsku prasku izraženu u presudi Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, poslovni broj: UsII-303/17-7 od 25. siječnja 2018. u kojoj je sud zauzeo pravno stajalište prema kojem je tuženik u povodu zahtjeva Općine Sibinj proveo postupak i prikupio potrebne podatke na temelju kojih je utvrdio visinu naknade za pravo puta od dana kada je ta općina podnijela zahtjev. Nadalje smatra kako tužitelj samo paušalno navodi da je za utvrđivanje prava vlasništva na nerazvrstavnoj cesti nužno utvrditi da se radi o takvoj vrsti nekretnine, kako bi se isključila dvojba o stjecanju prava vlasništva nad tom nekretninom, pa zbog toga ne priznaje podatke pribavljene u postupku iz Registra nerazvrstanih cesta Općine Lećevica od 14. rujna 2015., ni potvrdu Upravnog odjela za graditeljstvo i prostorno uređenje od 12. listopada 2017. Iz tih dokumenata su naime vidljivi nazivi nerazvrstanih cesta te oznake katastarskih čestica i katastarskih općina na kojima se iste nalaze. Na temelju mjerodavnih dokumenata utvrđene su čestice na kojima se nalaze nerazvrstane ceste, a koje su u zemljišnoj knjizi ili katastru evidentirane kao putevi, prolazak, prolazište, prolaz, ceste i ulice. Nerazvrstane ceste su *ex lege* postale vlasništvo Općine imaju na umu članke 131., 132. i 133. ZC-a, prema kojima se upisi prava vlasništva provode po službenoj dužnosti. Stoga je tuženik u ovom postupku priznao Općini vlasništvo na nerazvrstanim cestama pozivajući se na stajalište Visokog upravnog suda RH izneseno u presudi poslovni broj: UsII-8/17-5 od 22. studenoga 2017.

Tuženik također navodi da je osporavanim rješenjem obuhvatio nekretnine na kojima Općina ima uknjiženo pravo vlasništva, kao i one nekretnine na kojima u zemljišnim knjigama stoje slijedeći upisi: općenarodna imovina kao nosilac upravljanja upisan je Mjesni narodni odbor Lećevica; općenarodna imovina kao organ upravljanja: Mjesni NO Kladnjice; općenarodna imovina kao organ upravljanja na nekretnine: Mjesni narodni odbor Kladnjice; općenarodna imovina kao nosilac upravljanja uknjižuje se: Mjesni NO Radočić i porezna općina Lećevica. Tuženik ističe kako je Općini priznao vlasništvo na navedenim nekretninama pozivajući se na stajalište iz presuda Visokog upravnog suda RH iznesenih u presudama: UsII-72/17-9 od 6. rujna 2017. i UsII-6/17-10 od 25. siječnja 2018. Naime, Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (»Narodne novine«, broj 91/96., 68/98., 130/99., 22/00., 73/00., 129/00., 114/01., 79/06., 141/06., 146/08., 38/09., 153/09., 143/12., 152/14. – dalje u tekstu: ZV) propisuje da se vlasnikom nekretnine u društvenom vlasništvu smatra osoba koja je u zemljišnoj knjizi upisana kao nositelj prava upravljanja, korištenja ili raspolaganja tom nekretninom (članak 260. ZV). Upisi prava upravljanja, raspolaganja ili korištenja za korist bivših općinskih organa upravljanja stvaraju presumpciju vlasništva u korist Općine temeljem članka 362. stavak 1. ZV. Sukladno članku 87. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine« broj 90/92.) općine su preuzele nekretnine dosadašnjih općina čiji su slijednici. Stoga je kod navedenih upisa tuženik Općini priznao pravo vlasništva i pravo na naknadu za pravo puta. U slučajevima upisa općenarodne imovine uz oznaku nositelji Općine (koncept koji je prethodio društvenom vlasništvu), također je *ex lege* priznato vlasništvu u korist Općine i pravo na naknadu za pravo puta. Predlaže stoga Sudu da tužbeni zahtjev odbije kao neosnovan.